

Előfizetési feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz
 horvá.)
 Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyen számú 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 -hátsó petitor egyszerű hirdetésnél 12,
 kétszerinél 10, háromszorinál 8 kr.
 A nyilvántartási díj 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadtnak a ki-
 adónál kivül egyedül Hanssen-
 stein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapesten: Horvát-utca
 8. sz. 1. em. Bécs: Wallfischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, kalap-u. 15. sz. 1. em.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bermentelen levelek csak ismert e-
 zektől fogadtnak el. — Kéziratok nem
 adatkak vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (Ker-
 tész József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közlemé-
 nyek (előfizetési pénzek, hirdetmények
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, ápril 25.

Irányi Dániel képviselő ur, tárgyilagossá munkálata közepette fölakarta emelni a képviselőházat a nagy nemzetközi politika magaslataira.

Hogy ezt oly perczben tévé, amidőn a képviselőház az országgal együtt belügyeink és bajaink rendezése és orvoslása által van igénybe véve, ez ellen kifogásunk nincs, mert ez egyszerűen izlés dolga.

Az ellen sem fogunk szólani, hogy oly időben történik az interpellatio, a midőn a delegatio működik s így kilátás van a kérdést legilletékebb helyről fölvilágosítva látni, mert a magyar parlamentnek joga van a külügyekhez hozzászólni, s az ez irányban követett politika fölött bármikor is nyilatkozni.

De a mivel már egyet nem érthetünk, ez az interpellatio opporitútasza és annak gyakorlati haszna.

Ami sok mindenfélét beszéltek és irtak Beust gróf magatartásáról a német-franczi a háboru alkalmával, hogy mind azt, ami ezen időszakhoz tartozik, valóban superáltnak dolognak tekinthetni.

Ma nem kétséges többé Beust gróf rokonszenve Franciaország mellett, ugy az sem, hogy ezen rokonszeny kifejezésében nem követte mindig az ovatosság szabályait, ugy, hogy ügyetlen és egyoldalú fölfogás nagyobb horderőt is tulajdoníthatnak ezen érzelmeknek, mint talán maga a külügyér kívánta vagy szerette.

Mind ezek, mondjuk ismert dolgok, s azért nem vagyunk képesek fölfogni, hogy azoknak fölmelegítése bármily irányban is mi hasznossal lehessen; ép oly cél- és ok nélkül való disertationnak tartjuk ezt, mint például a Lamarnora-féle leleplezéseket és annak feszegetését, mely szándékai voltak a poroszoknak 1866-ban Ausztria irányában.

Nem tudjuk, hogy a miniszterelnök mit fog az interpellatióra válaszolni, de kezességet merénénk vállalni az iránt, hogy válasza után az interpelláló t. képviselő urral együtt az egész közösség az ügyről ép anyi pozitív tudomással fog birni, mint eddig; s ez másképp nem is lehet, mert a dolog természetében fekszik.

Ugyan miről lehet szó? — legfőjebb oly titkos megbeszélések létezéséről, a melyek soha érvényre nem jutottak, sőt az által, a ki, ha léteztek, azokat egyedül közvetíthette, vagy megköthette, a mint magából az interpellatio tárgyát képező diplomatikai jegyzékből kintinik, kényszerítőknél és kötelezőknél nem tekinthettek.

Ugy hisszük nincs példa rá, hogy ily kényes természetű tárgyban, teljes fölvilágosítást adott volna bármily államférfiu, legkevésbbé az incriminált külügyér utódja.

De tegyük fel, hogy Irányi képviselő ur részletes választ nyerne és hogy ezen választ kimutatná azt, hogy csakugyan Franciaország mellett kívánta Beust gróf a magyar-osztrák monarchiát háboruba vinni, — kérjük mily haszon volna ebben.

Felelősegre vonhatná-e a parlament vagy bárki Beust grófot azért, a mit nem tett?

Szándékai, terei és hajlamai pedig bírálathoz alig jöhetnek, mert minden államférfiu legjobb meggyőződése szerint kombinálhat s felelős csak cselekményei, tényei és következményeiért lehet.

Azt hisszük, hogy ha létezik valaki, a kinek pere lehet Beust gróffal, ez a Napoleoni-dinastia. Reánk nézve sem haszonnal, de még kevés érdekléssel is bir jelenleg már mind az, a mi akkor a szinfalak között történt.

Mind ezekért részünkről, a nagy pathossal előadott interpellationnak s az arra adandó válasznak semmi horderőt nem tulajdoníthatunk s nem tekintjük egyébnek, mint egy kis politikus és diplomatikus kedvtöltésnek.

— **A képviselőház osztályai** ma délelőtt országgyűlés után tárgyalás alá vették azon törvényjavaslatokat, melyeket a ház hozzájok utasított, névszerint a) az 1871. t. cz. 24. §-nak módosításáról, b) a fővárosi pesti részei telekkönyveinek átalakításáról, c) a váltó hamisításáról, d) a vaspályák által okozott halál vagy testi sértés iránti felösségről és kártérítésről, e) az ügyvédi rendtartásról.

Az V. és IX. osztály valamennyit elvégezte és elfogadta.

Előadók az V. osztályrészéről Stoll Károly. A IX. osztályrészéről Schmausz Endre, és Matolay Etele.

A VI. osztály az ügyvédi rendtartásról szóló kivételével szintén elvégezte és elfogadta valamennyit, előadó Molnár Antal.

A II. osztályban érdekes vita volt a telekkönyvekre vonatkozólag.

Az osztály a két első tárgyalta és fogadta el, utasítja azonban Tisza Kálmán indítványára értelmében előadóját Hedry Ernőt, hogy a központban a következő határozati javaslat elfogadását hozza javaslatba: „Utasítsa a ház az igazságügyminisztert, hogy a bírói és igazságszolgáltatási teendők a telekkönyvek vezetésétől leendő elkülönítése s így a telekkönyvi eljárás egyszerűsítésére vonatkozólag, minél előbb, és még oly időben nyujtson be törvényjavaslatot, hogy az a polgári pörrendtartás átalakítása iránt betervezendő törvényjavaslat, mint melylyel a czélbavett egyszerűsítés szoros összefüggésben van, egyidejűleg tárgyalás alá vehető legyen.”

A III. osztály csak az 1871. XXXI. törvény-cikk módosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta és fogadta el.

Előadó Eötvös Károly. A IV. osztály a telekkönyvre vonatkozó és a vaspályák által okozott szerencsétlenségekről szóló törvényjavaslatokat tárgyalta és fogadta el.

Előadó Szmercsányi László. A VIII. osztály tárgyalta és elfogadta a telekkönyvekre vonatkozó törvényjavaslatokat, s mint a IV. osztály azon utasítást adván előadójának: Mádai Sándornak, hogy ne csak a járásbíró, hanem törvényezikeknél az egyes bírák is ítélhessenek a telekkönyvi ügyekben.

A VII. osztály az első törvényjavaslatot elfogadván, a váltóhamisításra vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalta, s azt Horváth Lajos indítványára jelentékenyen módosította.

A törvényjavaslat szerint ugyanis ha a váltó eljárás folytán hamisítás észleltetik, a bíróság tartozik a további eljárást fölfüggeszteni és az ügyet a fenytő bíróság kezébe adni át.

Az osztály elfogadta ugyan ezen elvet, de kivételesen megengedi, hogy akkor, ha az 1810-ki váltótörvény 38—42. és 185—186. §§-ban körülírt érdeke és joga a váltó jóhiszemű tulajdonosának kívánja, a pör folytatás-sék, és csak a határozati jogérvényre emelkedése után teszi át a bíróság az iratokat a fenytő bírósághoz. Az osztály magáéva tette a javaslatot és előadóját Tósz Gyulát megbizta, hogy annak a központi bizottságban el nem fogadása esetén különvéleményt jelentsen be.

Legutoljára végzett:

Az I. osztály; szintén valamennyi törvényjavaslatot tárgyalta, kivéve az ügyvédi rendtartásról szólót. A váltóhamisításról szóló törvényjavaslat tárgyában az időközben fölmerült hamisítási gyanu esetében a pörfolytatását kívánja épen egy mint a VII. osztály.

Indítványozói voltak: Pulszky Ágoston és Steiger.

A telekkönyvi hatóságra vonatkozólag Horváth Lajos indítványára ugyanazon javaslatot fogadta el az osztály, melyet a II. osztályban Tisza K. terjesztett be.

Előadók a pesti telekkönyvre Steiger Gyula a többire nézve Vargies Imre.

— **A hatodik osztály** f. hó 27. napján az országos ülés után ülést tart. Tárgy: Elnök-választás és a 483. számú törvényjavaslat. Dr. Molnár Antal s. k. osztály-jegyző.

— **A második osztály** áprilhó 27. napján nyilvános ülés után az országgyűlésben ülést tart. Tárgy: A 470, 472 és 483 számú törvényjavaslatok.

— **A magyar keleti vasut részvényeseinek ügyében**, az „Ung. Ll.” értesülése szerint, Schönberger Budapestre jött és tegnap a pénzügyi, valamint a kereskedelemügyi miniszternél, hosszabb kihallgatáson volt. Mindkét miniszter odanyilatkozott, hogy a kártérítési kérdést e pillanatban megoldani nem lehet, miután a keleti vasut ügyének vizsgálata mindeddig befejezve nincs. A tervezett orszói csatlakozásra vonatkozólag kijelentette Zichy, hogy a keleti vasut csatlakozásáról ezáltal még nem mondtak, és hogy az 1—1 és fél év mulva okvetlenül bekövetkezni fog.

— **Ghyczy Kálmán** pénzügyminiszter fáradhatatlan buzgalomról — írja a „Reform” — sokat beszélnek azok, kik budai lakásában kifejtett tevékenységét közelről szemlélhetik. A miniszter reggel 6 órakor kel s dolgozik azonnal, s ha minisztertanács vagy országgyűlés öt asztalától el nem hívják, az ebéd idejét kivéve, dolgozik esti 7 óráig. Ekkor sétát tesz a bástyákon s hazatérve vacsorál, hogy vacsora után ismét dolgozzék késő estig. Barátai agdnak, hogy testi ereje nem fogja hamarosan megbirni a telleszítést bal következmények nélkül.

— **Képviselőválasztásokról.** Bartal György kereskedelmi minisztert a kővárvidéki felső kerület, ma Somkuton tartott választás alkalmával egyhangulag képviselőjének választotta. — A Györffy Gyula képviselő lemondása folytán megüritült nagyváradi választókerületben az új választás határnapjául a központi választmány f. é. május 13-dikát tűzte ki választásra az 1872-ben összeirt választókészletet jogositva.

— **A Deák-párt** tegnapi értekezletének első tárgyat több bizottsági tag kijelölése képezte. Kijelöltek a pénzügyi bizottságba: Somssich Pál; az egyház és állam közti viszony rendezésére kiküldött bizottságba: Petrovay Ákos; közalapok és alapítványok: Horváth Ignác; és Vécsey Tamás; a mentelmi bizottságba Hajdu Ignác; a napló-bírálbizottságba: Degré Alajos.

Ezután a honpolgárosítási törvényjavaslat kérdésében, melyet Tavasz Endre pendített meg, hosszabb eszmecsere után abban történt megállapodás a miniszterelnök fölszólalása folytán, hogy az értekezlet bevárja az igazságügyminiszternek közelebbi alkalommal teendő e kérdésbeni nyilatkozatát.

Petrovay Ákos élénk színekkel eszetelven az unghmegyei inség állapotát, mely a vetések kipusztulása következtében igen nyomasztó, segélyre kérte föl a belügyminisztert és az adó erőszakos behajtásának 1 évre való fölfüggesztése miatt a pénzügyminisztert.

Szapáry Gyula gróf, belügyminiszter kijelenti, hogy a főispántól magán uton értesült az unghi inségről és a hivatalos jelentések beérkezése után a megyei bizottság jótállása mellett a viszonyokhoz képest bizonyos összeget segélyezésül kilátásba helyez.

Ghyczy pénzügyminiszter szintén bevárja a megyei bizottság jelentését és az adóbehajtás fölfüggesztését a viszonyok szerint egy bizonyos időre el fogja rendelni. Ezzel az értekezlet véget ért.

— **A pénzügyi bizottság** tegnap d. u. 5 órakor tartott ülésében Szende honvédelmi miniszter szóval előadott indoklására elfogadta azon tv.-javaslatot, mely a honvédelmi miniszterium számára a budavári szt.-György-téren építendő hivatalház építéséről szól. Az egyetemi épületekre vonatkozó előterjesztés tárgyalását a bizottság elhalasztotta.

— **Értekezletek a belügyminiszternél.** A belügyminiszternél f. hó 22-dike óta folynak az értekezletek, melyekben az ország számos megyéjének alispánjai vesznek részt. — A főkérdés, mint az „Ellenőz”-ben olvassuk, a katonai elszállásolás kérdése, de ezzel kapcsolatban a belügyminiszter ur több fontos közigazgatási kérdést is szóba hozott. A belügyminiszter ugyanis e kérdésekben egyöntetű és egyforma eljárást óhajtat minden megyében s evégből az egybegyűlt alispánok véleményét kikérte, kik maguk között Pestmegye alispánjánál tartják értekezleteiket.

— **Az egyház és állam** közt fönálló viszony rendezése ügyében kiküldött bizottság ma d. e., az országos ülést megelőzőleg, tartott ülésében megválasztotta azon 7-es albizottságot, mely a polgári házasság és a bizottság tárgyalási rendjére nézve javaslat készítésével bízott meg. Megválasztottak a bizottságba: Somssich, Tisza Kálmán, Molnár Aladár, Nikolics, Hoffmann Pál, Zichy Antal, Joannovics György.

— **Az igazságügyminiszternek** az ef. törvényszékekhez intézett következő körrendeletét teszi közzé a hivatalos lap:

Hivatalos uton tudomásomra hozott, hogy némely kir. törvényszék területén a birtokrendezési, illetve tagosítási perekben kihasítással foglalkozó mérnökök a hozott bírói ítéletek végrehajtásán tul oly földterületeket is hasítanak ki egyes birtokosok részére, melyek ezek által a birtokrendezési, illetve tagosítási per folyama alatt szerzetettek, s az ily fekvőségek a hozott bírói ítéletekben megállapított birtokmennyiséggel összehasonlítván, s a tagosítási földkönyvben elkülönítve, s feltüntetve nem lévén a telekkönyveknek a birtok-szabályozások folytán szükségessé vált alakítása alkalmával az új birtokosok nevére és tulajdonául kebelezetnek be, a nélkül, hogy az új szerzésről szóló okiratok az illeték-szabással megbízott kir. adóhivataloknak bemutatnának, sőt ez okiratok nem ritkán a szabályszerű bélyegilletékekkel sem láttatnak

Steiger Imre

1) A Szolnoknál fekvő tiszai vasúti átkelő hid folytonosan oly karban tartatik-e, hogy a biztos közlekedés igényeinek megfelel?

2) Ha nem; — mi intézkedéseket szándékozik a miniszter tenni, hogy az ekként nagy mérvben veszélyeztetett személy-, vagyon- és közlekedés biztonsága megőriztessék?

Közöltetni fag a közmunka- és közlekedési miniszterrel.

Következett a napirend: a kérvényi bizottság jelentésének tárgyalása. A kérvények, a bizottság véleménye értelmében, az illető miniszteriumokhoz utasítottak.

Ezután beadnak a szavazatok a pénzügyi és szállítás és egyház közötti viszonyok rendezésére kiküldött bizottság egy-egy tagjára, — a közalapok és alapítványok rendezésére kiküldött bizottság két tagjára; — a mentelmi és naplóbíró bizottság egy-egy tagjára.

A szavazatok eredménye összeszámlálván, a legközelebbi ülésben ki fog hirdettetni.

Legközelebbi ülés hétfőn d. e. 10 órakor fog tartatni, midőn a központi bizottság némely törvényjavaslatok tárgyában jelentést fog előterjeszteni.

Az osztályok a tegnapi határozat értelmében az ülés után összejönnek s a hozzájuk utasított törvényjavaslatokat ugyanazon sorrendben fogják tárgyalni, a melyet tegnap a ház kijelölt.

Ezzel az ülés 11 óra 10 perczkor véget ért.

Különfélék.

Budapest, ápril 25.

(Kinevezések.) Modrovics Gergely, szent-benedek-rendű áldoztár a Szent Adorjánról címzett zalavári Szent-Benedek-rend apátjává; az igazságügyminiszter: Asztalos Péter mármaros-szigeti kir. járásbírósi irnokot a mármaros-szigeti kir. törvényszékhez; Gábor Lajos mármaros-szigeti törvényszéki díjnokot ugyanazon törvényszékhez irnokká, a budapesti kir. kereskedelmi igazságtörvényszékhez jegyzővé dr. Vetzél Gyula aljegyzőt, Fajt János székesfehérvári törvényszéki I. oszt. segédtelekkönyvezetót ugyanezen törvényszékhez II. osztályú telekkönyvezetővé; a vallás- és közoktatási miniszter: Simsa Kornél a löseai kath. főgymnasiumhoz rendes tanárrá, a pénzügyminiszter: Merta Antal pénzügyminiszteri számtantisztát a kamatbiztosítási számvétséghez számtanácsossá, Gabnay Ferenc I. osztályú számtantisztát a gazdasági és erdészeti számvétség igazgatójává nevezte ki.

Fényes estély volt tegnap este a belügyminiszter terében. Az estélyen megjelent több száza menő vendégek közt bőven volt képviselve a parlament mindkét háza, a kormány, a fővárosi hatóság, s Budapest szépségei. Gr. Szapary miniszter és neje a legszeretreméltóbban teljesíték a háziuri és háziasszonyi fogadásokat; a társaságban uralgó hangulat igen élénk volt. Egyik mellékteremben czukrárszda, a másikban buffet (hideg sülték és borokkal) volt a vendégek rendelkezésére; a czukrárszdaiban főleg a főúri hölgyek foglaltak helyet. Ott láttuk a többi között gr. Karácsonyi Guidoné, gr. Teleki S.-né, Gyürky Á.-né, gr. Zichy és b. Edelsheimné asszonyokat körülök számos főúr. Az arisztocrácia Budapesten levő hölgyei majdnem mindnyájan jelen voltak, legnagyobb ékes-séget képezvén az estélynek, mely a delegációk tanácskozásainak alkalmából tartatott. Egyik teremben óriás kosárban ibolya-csokrok voltak, s a vendégsereg azonnal föl is ékíté magát, a belügyminiszter e legújabb, igen kellemes ordóval. Éjfélt volt, midőn a vendégsereg zöme oszlani kezdett.

Honosítás. Az alföldi fumei vaspálya főfelügyelője: Wahl Albert ur, ki eddig francia polgár volt, kilépett a francia állampolgárságtól és kérelme folytán magyar polgárnak fogadtatott be, és az illető esküt f. hó 20-dikán a polgármester kezébe letette.

A Figyelő irodalmi, szépművészeti és kritikai hetilap megjelent a következő tartalommal: „Irodalmi petroleurség” György Aladártól. „Idősb Dumas Sándor és művei.” — „A történelm mint természettudomány.” Lapszemle. — Nemzeti színház. — Rövid szemle.

edeleket kiosztásukkor megizlelik és a rozskákat visszautasítják.

A fegyenczek ruházata az évszaknak megfelelően, vasár- és ünnepponon jobb legyen, és jó visélet mellett fokozatosan jobbminőségűvel cseréltessek föl.

A fegyencz foglalkozásánál egyénisége és értelmi tehetségének megfelelő iparág jelöltessék ki, melyet azonban ne kelljen gyárilag tűznie, hogy a munkaadók szeszélytől mentve maradjon.

Dr. Rosenberg még következőket ajánlja: mozgást szabad levegőben, a börtönoszobák rendszer szellőztetését, a kis, vasrostélyos ablakok mellőztetését, a nedves börtönfalak kiszáradtatását, elégséges ventilációt, egészségellen pinczebörtönök megszüntetését, tágas sétaudvarokat, hosszabb idejű sétákat szabad helyen (p. kertekben) végzendő munkával, nagyobb figyelmet a fegyenczek körházaira és végül fegyházegyletek létesítését.

A fegyházegyletek feladata az államot javítási céljainak gyors és tetemes költségek nélküli keresztülvitelében segíteni, de a bűnt a társaságnak büntető igazságszolgáltatása mellett a humanitás áldásaiban részesíthet, új oldaláról megismertetni vele az állam büntető hatalmát, megértetni vele, hogy az állam benne az emberi méltóságot tiszteli és siralmas helyzetét ez okból javítani szeretné, hogy értelmi, erkölcsi és testi erőit oly célokra akarná kiképezni, melyek az emberiségnek a békét és nyugalmat biztosítani segítik és a bűntől nyugalmas, békeszerető állampolgárt csinálnak.

A fegyházi egyletek feladata odahatni, hogy az e-s költészeket mindenféle bűnesetek megítélésére alkalmaszák. Ezzel kapcsolatban az ab instantia fölmentések etörlesztése hassanak, mert az állam ép ezáltal örökös szegységet vagy a fölmentett emberen, anélkül hogy az ellene emelt vád bebizonnyitva lett volna. Angliából már régóta kiküszöbölték ezt; ha az esküdtszék kimondta valakire a nem bűnt, akkor ugyanazon embert ugyanazon bűntettért a jury elé másodsor is idézni nem lehet.

A fegyházi egyletek tevékenysége kiterjed még az elítéltek családjára is, amik büntetése tart, sőt azutánra is; ugy nemkülönbön büntettek megelőzőleg hat azáltal, hogy ügyefogyott szegényeket támogat.

Szerencsétlenség érte Bartal György kereskedelmi minisztert. A Pest mellett tegnap tartott próbaszántásról kocsin visszajövet, a gyeplő elszakadt, a lovak neki vadultak és a kocsi Józseftelep körül feldőlt. A lovakat Szontagh Samu hajtotta, neki s a kocsiiban ült Spelleticnek semmi baja sem történt; Bartal erősen megsérlette könyökét; Tanárky Gyula pedig erősebb ütést szenvedett, a sérülés azonban egyiknél sem veszélyes.

Rövid hírek. A Keglevich-féle sorsjegyek huzásához, mely f. é. május elsején fog végbemenni, a tanács Petrovics Szilárd és Hamza Máté tanácsnokokat küldte ki a hatósági felügyelet gyakorlására. Katonai uszodák fognak felállítani és pedig a Duna balpartján a „Concordia” malom előtt, a jobb parton a nádor-kert előtt. — A fővárosi tanítóegyletnek a tanács egyszer mindenkorra 400 fírt javasol adományozni, hogy helyiségeit berendezhesse, azonfölül pedig évenként száz frnyit segélyt. — Több részről való felkérés következtében a tanács elhatározta, hogy a városi hivatalokban cenzult is alkalmazandó fizetés nélküli gyakornokokat. — A soproni ügyvédegylet megkereste a fővárosi hatóságot, pártolná az országgyűléshez beadott azon kérvényét, melyben az osztrák csod-eljárás újból be kéri hozatni. A jogügyi bizottság a kérvényt nem találta arra érdemesnek, hogy tekintetbe vétesse. — A propellerek en közlekedő közönség kényelmére a kormány, mely a vállalat fölött az ellenőrzést gyakorolja, előre váltható tuczatjegyeket akar behozni, hogy így az illetők ne kénytelenítsenek a jegyváltással időt tölteni és sokszor pillanatnyi késedelem miatt a hajót elmulasztani. — A városi legyet szabályozása és szépítéséhez hír szerint a f. év őszén hozzá fognak és a jövő tavaszig be fogják végezni. A terv szerint létesítendő corsó pompásnak ígérkezik. — A m. kir. főfémjelző- és fémbevaltó hivatal f. é. május 1-jén a nádor utcai 14. szám alatti házba teszi át hivatalos helyiségeit. A m. kir. fővármihivatal működését az új vámházban (az aldunasoron) f. ápril hó 27-én kezdeni meg.

Verdi „Aida” operáját a bécsi udvari operában ápril 28-án adják elő. A főpróba tegnap tartatott s kitünően sikerült. — A telegkönyvi hatósággal fölruházott dicső-sz.-mártoni kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság, működését a folyó évi ápril 20-ról kelt igazságügyminiszteri rendelet szerint, folyó évi június hó 1-vel kezdi meg. — H.-M.-Vásárhely törvényhatósága elhatározta, hogy a jövő évben két kisdudóvó intézetet állítand föl, a gróf Károlyi családól megvásárolt „Bika” és „Kopplaló” nevű koresmai helyiségekben. — A hivatalos lapban olvassuk, hogy Konstantinápolyban székelt nagy-követségünk jelentése szerint a török kormány folyó évi február hó 21-től kezdve eltította a gabnakivitelé Aidin vilajetből (Anatóliában). — Szabad munkás gyűlés lesz május hó 4-én d. u. 3 órakor a Belezny kertben.

Pályázati fölhívás.

Egy Budapesten emelendő mű- és műipar tárgyak kiállítási helyeül szolgáló épület tervezésére vonatkozólag.

A magyar országos képzőművészeti társulat művészeti célokra szolgáló épület tervezésére szándékozván emelni, ezennel fölhívja mindazon építész urakat, kik az el iránti pályázatban résztvenni kívánnak, hogy a fölléltandó épületre vonatkozó tervvázlatukat (1°—1² bécsi hüvelyk), valamint összevágott költségkimutatásukat, legkésőbb: folyó 1874-ik évi július 20-ig benyújtani sziveskedjenek.

A legjobbnak ítéendő vázlat száz db; az ezután legjobbnak talált hatvan db, s a harmadik helyre sorozandó negyven db 20 frankos arannyal díjaztatik.

A föltételek a tervezési programban foglaltatnak, a mely a társulat helyiségeiben (akadémia palota) átvé-

szik. Azonban a legszebb alkalom nyílik a fogházi egyletek tevékenységére a fegyenczek kiszabadulása után, a midőn pénz, barát és rokontól megfosztva, a világba visszalépni akarnak, bizalmat kívánnak embertársaiktól, foglalkozást munkát keresnek, de a társadalom által elég férdén megélegettetnek tekintett szerencsétlenek irgalomra sehoh sem találhatnak. Ily esetekben — és ez esom-tek normalisok — egy fogházi egylet kimondhatatlan jótétemény.

Doctör Rosenberg ily egyletekre nézve úgy az állam, mint a társadalom pártfogását kívánja igénybe venni.

„Az államtól kéri, hogy az ne csak ne akadályozza ily egyletek létrejöttét, sőt inkább támogassa minden irányban azoknak működését; jogosítsa föl az egyleteket a fogházi intézetek ellenőrzésére, a fegyenczekkel érintkezésre és valósítsa meg azon általuk megpendített reform eszméket, melyek nagyobb mérvű költekezést nem követelnek; a tetemes kiadással egybekötött javításokat vigye keresztül fokoztatva.

Bizza ez egyletekre azon összegeket, melyeket az országgyűlés a fegyenczek művelődési céljaira, sorsuk javítására megszavazott; ugyanez történéjk ilyen és hasonló célokra szánt alapítványok és hagyományokkal, melyek a kormány rendelkezése alatt állanak.

„A társadalomtól elvárja, hogy az élénk érdeklődéssel fogadja ez egyleteket, s ne csak pénzbeli adományokkal; hanem minél nagyobb számu belépés által nyújtson anyagi és erkölcsi eszközöket azoknak hatályos működésére. Az országban fennálló jótékonycélu egyletek is terjesszék ki figyelmüket a fogházi-egyletekre, melyeknek hiánya a nemzet kultur-szükségletének legjobb fölmérője.”

Eddig a mű. Az előadott reformeszméket — egykettőnek kivételével — helyeseljük, elfogadjuk és a gyakorlati életben leendő megvalósításra melegen ajánljuk.

Különösen a fogházi egyletektől igen sok jót és üdvöset várunk, miert is alapításukra felhívjuk emberteszettől áthatott polgártársainkat. Ne hangozzék el nyomatlanul ez eszme, mely a külföld mivelt államaiban megvalósítva, oly üdvösnek, oly áldásosnak bizonyult.

hető, s a pályázni szándékozóknak kívánságukra nyomban meg is küldetik.

Közelebbi fölvilágosításokkal szóbelileg szivesen szolgál.

Kelt Budapesten, 1874. ápril hó 20-án.

Telepi Károly, titkár.

Ráth György, mint a m. orsz. képzőművészeti-társulat igazg. választmányának elnöke. (3 korona utca 2 sz.)

Táviratok.

Frankfurt, ápril 24. A reichenberg-pardubitz vasút részvényesei egy gyűlésen elhatározták, hogy az északkeleti vasúttal való fúsiót nem fogadják el, ha csak a fusió úgy nem történik, hogy a pardubitz vasút jó kilátásaiért megfelelő kárpótlás nyujtatik. A határozat kizárta Banhans osztrák kereskedelmi miniszterrel és a pardubitz vasút igazgató tanácsával.

Páris, ápril 24. A lombardiai vasúti társulat közzé teszi, hogy az 1873. évi osztalék kiegészítésül május 1-én minden részvény után 7 és fél frank fog kifizettetni.

Belgrád, ápril 24. A fejedelem holnap, szombaton Konstantinápolyba utazik. Távolléte alatt a minisztertanács vezeti a kormányt. Garaschanin, ki azelőtt min. elnök volt, súlyosan megbetegedett.

Bern, ápril 24. A clericalis párt által támasztott zavargások miatt a Jurában fekvő Arislach várost katonailag megszállották.

Közgazdaság.

Budapest, ápril 25.

A Ferencz-csatorna részvénytársaság üzleti jelentéséből adjuk a következőket: A nyers mérleg szerint a főösszeg 23.988,552 frt. A mérleg számla főösszege 1.798,552 frt. A tárczában levő elsőbbségi kölcsön részlet kötvények összege 2 millio, a tárczában levő A. betűs részvények 4.534,000 frt, B. betűs részvények 4.068.000 frt. Az első építési szakasz: Ferencz csatorna 2.868,246 frt értéket képvisel, a második szakasz, a kistapár újvidéki csatorna 2.910,280 frt, a harmadik baja-bezdáni tápcsaatorna 84.774 frt. A főépítési vállalkozóknak megterített előmunkálatok 825,250 frtal, a kamat és törlesztési fizetések biztosítéka 750,000 frtal van a mérlegbe felvéve. A jelentésben foglalt II. kimutatás a Ferencz-csatornánál előirányzott és teljesített munkálatokról szól. — Előirányzat elsőbbségi kölcsön-részlet-kötvényekben 5.012,092, A. részvényekben 4.547,042, B. részvényekben 4.018,072; teljesített: 3.293,590 kötvényértékben, 2.578,540 A. betűs részvény és 2.180,003 frt B. betűs részvény-értékben. A III. kimutatás a társulatnak az államkincstár elleni követeléseit tünteti föl. Az 1873. XVII. tvezcikk értelmében a kormány által fizetendő 2.385,008 frt, s az államkincstár már kiutaltványozott 2.386,900 frtot. Az üntözés iránt a kincstár földén 800 hold még az idén üntözésre be lesz rendezve: továbbá több község már kérte a határán az üntözésre szükséges víz-csereket az ö költségre elkészíttetni. Gróf Chotek szintén a társulattól kért egy öntözési tervet készítsen. Reményi Antal ügyvéd ur pedig egy consortium nevében a társulattal most kezdte meg az egyezkedést mintegy 20,000 holdnyi üntözés iránt. A csatorna-építés munkálatainak, ha az utolsó hivatalos fölvétel óta végzett munkákat is hozzászámítjuk, mely munkálatok az egész mult télen félbeszakadás nélkül erőlyesen folytak, 3/4 része, sőt ha tekintetbe vesszük, hogy a műszaki munkákhoz szükséges anyagszerek a kellő pontokon vannak, 3/4-de készen van, és így a munkák törvényszabta határidőnél előbb, azaz a jövő május hóban valamennyi csatornarészek elkészülnek és akkor 30 mértföld hosszú csatorna fog a forgalomnak átadni.

Heti jelentés az ipar állásáról Budapesten. Az üzletmenet a lefolyt héten inkább esőként semmint javult, ami különben a május elsején esedékes házbérnek talajdonitandó. Női divatüzletekben a kereslet kelmék után igen csekély volt, de annál keresettebbek voltak kész toillettek. Nőszabók csak középszerűleg voltak igénybe véve; a strikeolo segédek egy része újból beállt, a többiek is követnék e példát, csakhogy nem kapnak alkalmazást. Czípészeknél az üzlet javult. — Szalmakalapkából nagy készletek vannak, és remélik, hogy azok el is fognak kelni, ha az időjárás nem változik. Fényüzési iparágakban a forgalom igen gyenge. Bádógosok, lakatosok, harangöntők, kőművesek aránylag gyöngén vannak igénybe véve, úgy hogy sok munkás foglalkozás nélkül áll. A pénzühiány és a rossz behajtási üzlet még mindig igen sok panaszra ad okot.

A budapesti gabna- és értéktözsdéről ápril 25. A gabnaüzletben ma sem történt kötés. A tőzsdé kedvetlenül volt hangolva, a speculatio teljesen tetlen maradt, a forgalom csak szűk körű közt mozgott, az árfolyamok némi veszteségeket szenvedtek. Eladattak: magyar vasúti kölcsön 93.50, magyar dijsorsjegyek 77.35, első magyar biztosító 100, anglo-magyar 30, magy hitel 144—143.25; földhitel. 56—55.75, takaréki és hitel 48.75, hivatalnokgyuleti 46, orsz. közp. 71.50—71, első hazai 410. Valuták közül 29 frankos arany 9—9.01, ezüst 106 1/4, császári arany 5.31, porosz kincstári utalvány 1.66 3/4.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre. Segéd szerkesztő: Dr. Kakujay Gyula.

Május 1-jétől berbe vehető

Kényelmes tiszta lakások

az első emeleten, barátságos szabad kilátással: Egy szoba, konyha, élelemtár, fűskamra pincze stb. 140 forint. Két utcai szoba, konyha, élelemtár, fűskamra, pincze 250 forint. Három utcai szoba, konyha, pincze, fűskamra 350 forint. A Krisztinavárosban, János-utca 27. szám, Pestről 20 percznyi távolságra.

